

Zemský soud v P. jako soud rekursní vyhověl částečně stížnosti dětí Ed. H. a usnesení pozůstalostního soudu zmínil částečně, vysloviv, že jim nárok na 1/4 zmíněného substitučního jmění přísluší. Naproti tomu stížnosti, pokud čelila proti nepřijetí jejich dědických přihlášek na soud, nevyhověl z těchto důvodů:

Soud rekursní zabýval se především otázkou, lze-li stěžovatele pokládati za dědice fideikomisární, jak snaží se stížnost dovésti, nebo jen za fideikomisární odkazníky, jak za to má soud pozůstalostní a dospěl při tom k názoru, že otázku tu dlužno v soulahu s prvním soudem z důvodů jím uvedených zodpovědět ve smyslu posledním. Při tom podotknouti třeba, že stěžovatelé patrně přehlédli, že zastavitelem A. B. nebyla zřízena fideikomisární substituce ohledně celého jeho jmění, nebo alespoň části jeho (§ 532. o. z.), nýbrž jen ohledně jeho »Besitzungen«, t. j. jmění nemovitého, neboť jinaký smysl podlé § 655. o. z. výrazu tomu přiřkládati nelze, tedy jen ohledně věci určitého druhu, kteráž okolnost jest právě rozhodujícím, podstatným pojmovým znakem odkazu, jak z § 535. o. z. vysvítá, aniž by záleželo na tom, že cena věci těch činí největší část pozůstalosti, jak je tomu v daném případě (srov. také § 656. o. z.). Ze fideikomisární substituce i při odkazu jest možnou, o tom vzhledem k jasnému znění § 652. o. z. nenují býti pochybnosti, právě tak jako nelze důvodně pochybovati o tom, že věc může býti odkázána více osobám (§ 651. o. z.) a různými poměrnými díly.

Pouze pro dědice platí ustanovení §§ 799. a 800. o. z. a § 122. nesp. pat. o dědických přihláškách a jejich přijetí na soud, jakož i ustanovení § 125. téhož pat. o řízení při dědických přihláškách vzájemně si odporujících, jichž na odkazovníky užití nelze. Neprávem proto vytýká stížnost, že řízení toto nebylo zavedeno. Stejně tak brojí neoprávněně proti tomu, že první soud rozhodl ve smyslu § 2. č. 7 nesp. pat., ježto podmínky předpisu toho jsou dány. V těchto směrech nemohlo jí býti přiznáno oprávnění.

Naproti tomu jest však odůvodněna podle názoru soudu odvolacího, pokud se týče oduznání nároku na 1/4 jmění substitučního stěžovatelům, neboť pro výklad, že by zastavitel A. B. chtěl potomky Ed. H. z odkazu vyloučiti, v jeho posledním pořízení opory naléztí nelze. Výslovně se tak nestalo a nelze tak usouditi ani z té okolnosti, že při dalších jménech odkazovnic A. H. a J. O. připojeny jsou dodatky »nebo jejím dětem«, a že dodatku takového u jména Ed. H. není. Lze zajisté předpokládati, že kdyby testator byl zamýšlel případně potomstvo Ed. H. v době zřízení testamentu svobodného z nastupnictví v odkaz tohoto vyloučiti, že by tak byl učinil. Poněvadž se tak nestalo, dlužno pokládati za to, že zastavitel úmyslu takového neměl.

Pro opačný názor není vhodno dovolávati se ustanovení § 614. o. z. proto, poněvadž zmíněnou fideikomisární substitucí zřízenou vůlí pořizovatele volnost universální dědičky J. H. v dispošicí se zanechaným jméním byla skutečně již omezena a hájený zde názor cit. předpisu se tedy nepřičí.

Dovolacímu rekursu směřujícímu proti změnující části usnesení soudu rekursního nejvyšší soud vyhověl a obnovil usnesení soudu prvního z těchto důvodů:

Fideikomisární substitut zemřel dříve, než substituce nastala. Jde o to, zda jeho práva přešla na jeho dědice. Otázku jest řešiti se zřetelem k §u 60., III. nov. k obč. zák. dle 1. odst. §u 615. o. z. ve znění starém, poněvadž zastavitel zemřel před 1. lednem 1917. Zastavitel povolal za substituta toliko Ed. H., o jeho dědicích se ani nezmínil; tedy jich nepovolal. Jest to zřejmě významné, poněvadž jinak ustanovil, že ostatní jmění má připadnouti A. H. nebo jejím dětem a J. O. nebo jejím četným dětem. Zemřel-li Ed. H. dříve, než substituce nastala, uhasla substituce dle §u 615. o. z., poněvadž zastavitel povolal toliko Ed. H. a omezil dědice toliko v jeho prospěch. Přechod práva na dědice substitutovy neodpovídal by při tomto stavu vůli zastavitelově. To souhlasí i se zásadou, vyslovenou v §u 537. o. z. a s vykládacím pravidlem §u 614. o. z. Pomínutím substituce proměnilo se obmezené vlastnické právo J. H. v neobmezené právo vlastnické a nemají tedy dědicové Ed. H. práva na substituční jmění. Bylo tedy usnesení v odpor vzaté změnění a usnesení prvního soudu obnoviti.

Rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 15. července 1919 č. j. R. I. 233/19-1. R. z. s. Dr. J. Říha.

Zákres opravy mapy knihovní, provedený evidencí katastru bez soudního příkazu jest neplatný.

Okresní soud v P. zvěděl o ohlášení evidence katastru daně pozemkové, že nesrovnalost stavu knihovního se stavem skutečným, jak byla ohlašovací archem č. 27 z roku 1915 ohlášena, odstraněna byla zákresem nové hranice mezi pozemkem čk 499/6 a st. par. č. 763 dle stavu skutečného, ač tato oprava mapy soudem nařízena nebyla, nařídí, aby ohledně zmíněných parcel zaveden byl v mapě stav, jaký byl v ní do roku 1915.

Krajský soud v K. H. jako soud rekursní zrušil usnesení stolice první a nařídil jí, aby zahájila řízení za účelem zavedení knihovního pořádku po rozumu § 43. odst. 2 zák. ze dne 23. května 1883 č. 83 ř. z. Odůvodnění:

Ze spisů jde, že oprava hraniční čáry mezi poz. parcelami č. k. 499/6 a st. par. č. k. 763 v P. byla provedena v mapě katastrální bez soudního usnesení. Ježto však v bodě sdělení evidence katastru daně pozemkové v P. ze dne 30. listopadu 1918 č. 474 tato oprava mapy souhlasí s nyníjším skutečným stavem, ohlášeným okresním soudem v P. ohlašovací archem evidence katastru č. 27 z roku 1915, o němž však v bodě tom příslušné řízení zahájeno nebylo, jeví se opět znázornění dřívějšího stavu nejen nevhodným, nýbrž zákonným předpisem přímo se přičícím, a mělo by nutně za následek opět ohlášení nesrovnalosti mapy se skutečností.

Soud své stolice měl tudíž — zvěděl o této nesrovnalosti a o opomenutém vyřízení ohlašovacího archu č. 27 z r. 1915 — zahájiti předepsané řízení k zavedení knihovního pořádku a nikoli naříditi nesprávnou opravu mapy.

Slušelo proto dotyčné usnesení zrušiti a zavedení zákonného řízení naříditi.

Nejvyšší soud v rozhodnutí ze dne 1. dubna 1919 č. R. I. 105/19 dovolací stížnosti vyhověl obnoviv usnesení soudu knihovního s dodatkem, že příkaz, udělený rekursním soudem soudu knihovnímu ohledně zavedení řízení za účelem zjednáni knihovního pořádku, ponechává se netknutým. Důvody:

Změny v objemu parcel, tvořících součást knihovního tělesa, směřjí se provésti v knihovní mapě jen k příkazu soudu knihovního, když provedeno bylo řízení zákonem pro ten případ předepsané. Okolnost, že evidenční geometr zjistil neshodu mezi stavem skutečným a stavem, jak dosud zakreslen jest v mapě knihovní, neopravňuje ho, aby svémocně, bez příkazu knihovního soudu, skutečný stav v knihovní mapě zakreslil. Naopak bude na soudu knihovním, aby dle výsledku provedeného řízení rozhodl, zda právním stavem jest ten, jenž dosud v knihovní mapě jest zakreslen, či stav skutečný. Do té doby musí zustati při posavadním zakreslení v mapě knihovní, poněvadž by jinak, kdyby tento stav objevil se stavem právním, mohly by zakreslení faktického stavu v knihovní mapě zveřejiti následky, bezpečnost knihovního obchodu vážně ohrožující, a strany připraveny by byly o důkaz o tom, jaký stav byl v knihovní mapě před zakreslením stavu faktického.

Slušelo proto stížnosti vyhověti.

Společenstvo může do představenstva svého povolati jen osobu fyzickou nikoli firmu.

Opověď společenstva s ručením obmezeným, že do představenstva jeho povolány byly mezi jinými i firmy A, B, C a D byla rejstříkovým soudem vrácena k opravě, aby zvoleni byli kupci jednotlivci a nikoli firmy za členy představenstva.

Vrchní zemský soud v Praze stížnost společenstva z následujících důvodů zamítl:

Z pojmu firmy v čl. 15. obch. z. vytknutém plyne, že kupec smí pod firmou svou provozovati jen výlučně své vlastní obchody, nesmí jí však používati také k jiným účelům a proto nemůže firma volena býti za člena představenstva nějakého výrobního nebo hospodářského společenstva. Mimo to spočívá svěřeni funkce člena představenstva na osobní důvěře. Taková důvěra může věnována býti jen určité fyzické osobě, pročež je také nepřípustno, aby funkce ta vykonávána byla zástupcem. Tomu by ale tak bylo, kdyby za člena představenstva zvolena byla firma, neboť pak by výkon funkce jeho příslušel zástupci, pokud se týče reprezentantu firmy, v čas ustanovení této za člena představenstva neznámému. Z toho a dále z ustanovení zákona o společenstvech, zejména jeho § 16. (členové představenstva jsou povinni napsati se svým podpisem u soudu obchodního), § 17. (způsob znamenání firmy společenstva), § 20. (pří-

sahy jménem společenstva vykonává představenstvo), § 21. (doručování děje se do rukou některého člena představenstva), jde zřejmě na jevo, že za členy představenstva výrobních a hospodářských společenstev mohou jen voleny býti osoby fyzické. Tomuto požadavku zákonnému opověď nevyhovovala a proto ji rejstříkový soud právem vrátil k opravě.

Dovolacímu rekursu nejvyšší soud rozhodnutím ze dne 5. března 1919 č. R I 96/19 nevyhověl, poněvadž tu není podmínka § 16. čís. pat. z 9. srpna 1854 č. 208 f. z., za kterých možno v odpor brátí souhlasná usnesení soudů nižších instancí.

ZE DNE.

Změna notářského řádu. Konečně vydán byl zákon ze dne 5. listopadu 1919 čís. 600 sb. z. a n., kterýmž zrušuje se dosavadní notářský tarif, zavedený jakožto dodatek k not. řádu starému a zmocňuje se ministr spravedlnosti, aby vydal nařízením novou poplatkovou sazbu notářskou po slyšení komor. Notářský tarif, který byl vypracován naším spolkem a jenž vztahuje se i na soudní komisařství byl již ministerstvem spravedlnosti zaslán jednotlivým komorám k vyjádření a bude v nejbližších dnech vydán. Doufáme, že všichni kolegové budou s tarifem tímto spokojeni. Ne tak spokojeni jsou kolegové, soudě dle zaslanych nám píšísu, se zákonem ze dne 5. listopadu 1919 čís. 599 současně vydaným, kterým dává se ministru spravedlnosti právo do jednoho roku zhaviti úřadu notáře, kteří pro svou činnost nejsou hodni důvěry. Obava, kterou chovají v té příčině kolegové naši, není odůvodněna, neboť dostalo se nám ujištění, že zákona nebude používáno bezdůvodně. Ovšem ale nemůžeme ani my zapřítí, že nemile se dotklo všech notářských komor, že tento zákon vydán byl bez jejich slyšení, ano dokonce i bez jejich vědomí. Ústřední výbor dověděl se o zákoně tem jen náhodou, když již projednáván byl v právním výboru Nár. shromáždění, i zdařilo se mu intervencí u referenta docílit alespoň toho, že ministrem požadovaná lhůta dvou let ku převádění tohoto jemu vyhrazeného práva snížena byla na jeden rok. Výkonný výbor snaží se všemožně, aby zvěděl vždy včas o všech akcích zákonodárných, zejména těch, které týkají se našeho stavu a odboru, jest mu to však velice za těžko, čehož důvod leží hlavně v tom, že žádný příslušník našeho stavu není členem Nár. shromáždění. Upozornili jsme již několikráte na tuto závadu a znovu upozorňujeme a vybízíme všechny kolegy, aby pilně se účastnili veřejného života, zejména i politického a hleděli dosíci vlivu ve straně, ku které náležejí.

Amnestie daňová. V odporu s amnestií, která byla soupisovými zákony zaručena poplatníkům za účelem, aby mohli dodatečně činit přiznání z příjmů od r. 1913 ku daní příjmové a nehledě k pokynu, které dal býv. ministr financí Dr. Rašín orgánům finančním, aby v té příčině vycházelo se obecnstvu blahevoleně vstříc, dostává se, jak se nám z různých stran sděluje, poplatníkům vyzvání, kterýmž se vyzývají, aby podali věrohodný důkaz, že zamlčené imění měli již 1. ledna 1914, jinak že se za to bude mítí, že dodatečně přiznaný příjem pochází z posledního válečného roku. Věc ta týká se zejména středního stavu, gazistů, pensistů, řemeslníků, živnostníků, lékařů, umělců, notářů i advokátů atd., kteří v důvěře v daný slib vládní, přiznali zamlčený příjem a o nichž jistě nelze za to mítí, že by měli nějaký válečný zisk. Jeví se tu opět starý byrokratický duch našich berních správ, které nemohou se vymaniti z rakouského způsobu myšlení. Ale též je jisto, že tím berní morálka poplatnictva velice utrpí, a že to bude mítí opět vliv na přiznávání příjmů v době pozdější. Bylo by proto v zájmu státu i poplatnictva, aby ministerstvo financí poučilo berní správy, že mají důkazy shora uvedeného požadovati jen tehda, když patrně se jedná o válečného zbohatlíka, neboť jest jasno, že takovýto důkaz jest ve většině případů nemožný a obecnstvo, které vykonalo občanskou povinnost, bylo by tím, že by důkazy podati nemohlo, nespravedlivě ochuzováno.

Otázka zdanění životních pojistek. Z popudu jednoho z našich kolegů, aby životní pojistky vůbec neb aspoň část jejich vyňaty byly z dávky majetkové, tak jako osvobozeny byly od soupisu pojištění nemocenská a úrazová, navrhla notářská komora pražská komoře advokátní, aby společně s komorami inženýrskou a lékařskou podaly v té příčině pamětní spis. Česká sekce lékařské komory, pak německá sekce inženýrské komory a advokátní komora v Praze připojily se k tomuto návrhu a

posléz dotčená komora vypracovala pamětní spis, ku kterému ostatní komery se připojí a kterým se žádá, aby ze základu pro vyměření dávky majetkové, životní pojistky na kapitál a důchod, odpovídající majetkovým hodnotám pensijních nároků veřejných zaměstnanců, byly vyňaty.

Zřízení nových míst notářských. Nařízením ministerstva spravedlnosti ze dne 26./X. 1919 č. 22.845/19 zřízena dvě další notářství v Brně a druhé notářství v Uherském Hradišti. Ministerstvo spravedlnosti nařízením ze dne 10./XI. 1919 čís. 25.653/19 zřídilo druhé místo notářské v Praze VII. se sídlem v Bubenči. Tato obec vylučuje se z obvodu notářství na Smíchově a přiděluje se oběma notářstvím v Praze VII. Dále zřídilo nová notářská místa v Praze VIII. a v Praze VI. Obec Podolí s Dvorcem, Bráník a Hodkovičky, vylučují se z obvodu notářství v Nuslicích a přidělují se nově zřízenému notářství v Praze VI. Posléz zřídilo druhé notářské místo na Smíchově, s úředním sídlem v Kešřích, Obvod notářství v Praze III. a IV. rozšířen o obec Břevnov, Střešovice a Liboc, jež se mu přidělují z obvodu notářství na Smíchově. Tím vyhovělo ministerstvo přání kandidátů. Stalo se tak k návrhu komory pražské, jež učinila návrh ten pro případ, že dojde k uskutečnění Velké Prahy. Zřízení nových míst notářských mimo sídlo soudu a příkázání jim obcí z obvodu jiného soudu děje se s chledem na zamýšlenou reformu soudnictví, k níž má co nejdříve dojíti.

Přeložení a jmenování. Ministr spravedlnosti přeložil notáře Oskara Jágra v Dobřanech do Nýdku a JUDra Jaroslava Čapka v Kladně do Prahy, a propočil notářské místo v Kladně kandidátu notářství a legionářskému poručíku Jeseju Krátkému, t. č. v Dobříši.

Knihy redakci zasláné.

Dr. Fr. Joklík: **Snuška důležitějších zákonů a nařízení.** Dle prespektu mání p. Dr. Joklík vydávati ve sbírce té pouze důležitější zákony a nařízení, které nemají rázu pouze prozatímního a netýkají se jen nepatrného kruhu účastníků. Sbírká ta jest velice levná a vychází nákladem firmy Hejda a Tuček.

Dr. Fr. Joklík: **Rozluka manželská, zakládáná na neprekonatelném odporu.** Stručně, ale výstižně pojednání o rozluce manželské pro neprekonatelný odpor. Nákladem firmy Hejda a Tuček. Cena 60 h.

Manželské právo zreformované. Jest to text zák. ze dne 22. května 1919 č. 320. Nákladem téže firmy. Cena 60 h.

Nová sazba advokátní. Text nařízení, vydaný toutéž firmou. Cena 90 h.

Obsáhlý román z pražského života počalo právě vydávati Zemědělské knihkupectví Ad. Neubert v Praze, Hyberská ul. 12. Jest to Dra Em. Zítka, známého pražského advokáta a spisovatele »Štětí«. — Každý sešit za 75 hal. bude mítí i obrázky od J. Gotha. I. sešit na ukázkou zasle na požádání nakladatelství neb každé knihkupectví.

Zprávy spolkové.

Pozvání

ku měsíční schůzi odboru »Praha« spolku notářů československých, která konati se bude v sobotu, dne 27. prosince 1919 o 6. hodině večerní v místnostech notářské komory v Praze, Václavské nám. č. 28 s tímto pořadem:

1. Přednáška pana JUDra Gustava Kreimla, notáře v Praze: »O snahách reformy zákona o společnosti s r. o.«
2. Volné návrhy.

Hosté, pp. členy uvedení, jsou vítáni.

Za odbor »Praha« spolku notářů československých:

Dr. Václav Černý, jednatel. Dr. Jaroslav Čulík, starosta.

Notářská komora v Praze odbýváti bude v neděli, dne 21. prosince t. r. o 10. hod. dopolední v místnostech komorních v Praze, Václ. nám. č. 28 řádnou valnou hromadu sboru notářů.